

BRYANT PARK

Ulrich Peltzer
BRYANT PARK

Prevedla: Amalija Maček
Redakcija: Veronika Saje
Grafično oblikovanje: Matej Koren

Zbirka SANJE
Izdala in založila:
Sanje, Alešovčeva 37, 1000 Ljubljana, Slovenija

Izvorni naslov: Bryant Park
Copyright © 2002, Ammann Verlag & Co., Zürich
Slovenski jezik © Sanje, 2007
Vse pravice pridržane

Izid knjige sta podprla
Ministrstvo za kulturo RS
Goethe-Institut

September 2007

Prva izdaja
1000 izvodov

www.sanje.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.512.161-311.2

PELTZER, Ulrich
Bryant Park / Ulrich Peltzer; [prevedla Amalija Maček]. - Ljubljana :
Sanje, 2007

Prevedeno po: Bryant Park; izv. nasl.: Bryant Park

ISBN 961-6387-81-2 (broš.)
ISBN 961-6387-82-0 (trda vezava)

228690688

ULRICH PELTZER

BRYANT PARK

Iz nemščine prevedla Amalija Maček

Tattooed City

I, who am only an incomprehensible
Bit of scribble
On some warehouse wall
Or some subway entrance.

Matchstick figure,
Heart pierced by arrow,
Scratch of a meter maid
On a parked hearse.

CRAZY CHARLIE in red spraypaint
Crowding for warmth
With other unknown divinities
In an underpass by night.

Charles Simic

Brezštevilna okna v pravokotnih vzorcih predirajo pročelja iz granita, peščenjaka in marmorja, ki se strmo dvigajo v nebo in obdajajo zelenico za Public Library na Peti aveniji. Hrup prometa velike ceste le še pridušeno prodira skozi trave in grmovje ob robu površine, tudi nekaj dreves je, katerih svetlo zeleno listje, ki se svetlika rahlo mlečno, meče temne madeže na peščeno krožno pot; ki se počasi stapljajo, ko se popoldne nad majhen park že spuščajo sence hiš in ga potopijo v zgodnji mrak. Na zbitemrodu, makadamu ali kako se temu reče, stojijo staromodni zložljivi stoli s pričvrščenimi lesenimi deskami za sedalo in naslonjalo, marsikateri obiskovalec si postavi po dva skupaj, da med opoldanskim odmorom na hitro dvigne noge, medtem ko je malico, ki jo je prinesel s seboj.

Nedaleč proč, v Štirideseti ulici, ki jo na tem delu obroblyajo stanovanjski bloki, je restavracija hitre hrane, kjer prodajajo azijske sendviče, tufu s pikantnimi omakami in bambusovimi kalčki, le nekaj korakov od glavnega vhoda v knjižnico: če med visokimi stebri njenega prednjega prizidka stopiš na široko zunanje stopnišče, ki vodi navzdol do Pete avenije, te zaslepi prelivajoča se svetloba, na zamegljenem nebu se raztapljajo obrisi sonca, istočasno pa tvoje telo zajame sopara mesta, vroči vlažni zrak, ki nepremično ždi na ulicah, tako gost, da te zamika, da bi si ga med hojo kakor tančico odstiral izpred obraza. Kakor da bi tudi zvok postajal vse težji in počasnejši, kakor da so te vrgli v bazen, zdi se, da vse, kar slišiš, nekaj hipov zaostaja za podobo, zavijajoče utripanje policijskih siren je zamaknjeno in zvok reševalnih vozil narašča in pojema v dolgih valovih še potem, ko si že davno zagledal pridušeno pobliskavajoči, rdeči in modri signal na strehah vozil. Nekje na Šestintrideseti se je podrlo ogrodje, pravijo, ne, tovarno dvigalo se je poševno prelomilo, tako da

grozi nevarnost, da bodo tone jekla, da se bo celotno ogrodje stavbe sesulo vase, vse prebivalce je treba evakuirati – glasno (z natrpano vrečko Macy's v rokah) trdi eden izmed ljudi, ki stojijo ob vznožju stopnic, sicer se lahko zgodi enako kot zadnjič, ali se ne spomnijo,

na lokalni televizijski postaji vedno znova predvajajo posnetke žerjava, ki je prebil položno streho doma upokojencev, šele nekaj tednov je od tega, in v podstrešni sobi ubil dva starejša človeka. Pokazali so njune portretne fotografije, računalniško obrobline z belim okvirjem, nato ponovno migetajoče piksele rumenkastega drogovja, ki navidez počez visi v zraku, ko ga je tipala kamera, se sprehodila prek prekrizanih, na več mestih prelomljenih jeklenih prečk, dokler naposled niso pokazali kraterja, razdejane luknje z razcefranim armiranim železjem, kjer je bil prej betonski strop. Medtem je ženski glas iz ozadja opisoval potek nesreče, problem statike, spet gre za malomarnost, ki bi jo bilo mogoče preprečiti, in ki je ravno danes, tukaj v Chelseaju, kot žrtev zahtevala življenje dveh starejših občanov, Terese Ibanez in Walterja Vanbiesbrucka, ki sta, nič hudega sluteč, igrala karte. Zdaj se je na celotnem zaslonu prikazala glava nekega očividca, ali bolje rečeno, sluhovidca, pred okni najetega stanovanja, govoril je o bobnečem trušču, ki ga je bilo mogoče slišati po vsej četrti, kakor da bi eksplodirala bomba, bi rekel, res je bilo precej glasno. Na tablici, ki je bila pritrjena na prednji del mikrofona poročevalke, je pisalo Fox News (res?), in vsakokrat, ko se je javljala s prizorišča dogajanja, je na koncu poročila navedla svoje ime in vsakokrat znova še ime televizijske postaje: kakor da bi program zašel v brezkončno pentljo, so po vsaki nadaljevanki (televizor je gorel kar tako, v tri dni), po vsaki pogovorni oddaji tistega večera sledile podobe gradbenega

žerjava, ki je obtičal v strehi občinskega doma za ostarele, sledile so fotografije, priča, zdaj tudi zvok stroja, glasovi in od zunaj prodirajoči hrup so se pomešali z vibrirajočim brnenjem klimatske naprave, ki jo je Sarah nato vendarle izključila, ker bi bilo sicer nevzdržno (požre ogromno toka – je nekdo lastnoročno napisal na listek, ki je bil ob vselitvi nalepljen na stranico razmajane škatle).

Promet zastaja, vozniki zaman trobijo, nekje nižje doli so očitno zaprli cesto. Nekateri izmed mimo hitečih pešcev si zatiskajo ušesa, mlada ženska, ki nosi črn usnjen nahrbtnik, ima na bledem obrazu trpeč izraz. Med odprtimi pomičnimi vrati svojega škatlastega tovornjaka stoji moški v modrem delovnem pajacu in gleda, medtem ko se drži za rob strehe, prek avtomobilov naprej, da bi videl, kaj se tam dogaja, oči nekoliko pečejo po delu za enem od čitalnikov v prvem nadstropju knjižnice, brskanje po krstnih knjigah novo-angleških skupnosti, shranjenih na mikrofilmih, iskanje določenih imen, variacij v načinu njihovega zapisovanja, manjkajoče ali nenadoma dodane črke, ki se vtihotapijo v besede iz vrstice v vrstico; na videz namenoma, bi si mislili, in ne le zato, ker uslužbenci, župniki, niso dovolj natančno pogledali, kaj je že pisalo v krstnih knjigah, kaj so s peresom in črnilom zapisali njihovi predhodniki, kako naj bo komu ime, kako se imenujeta oče in mama.

Čutiš, kako napetost zapušča telo, ko na hrbtu ležiš v travi, z razprtimi rokami in nogami, s kokakolo in vrečko z ostanki sendviča (na majicah privlačnih prodajalk je bilo natisnjeno: asian delight) ob sebi, kako pojema kot trepetava valujoča linija, ki se nazadnje umiri v mirnejšem tonusu, prijeten občutek je to, svetel in lahek, prvič po nekaj dneh.

Od restavracije z žarom na terasi za knjižnico se prek trave pridušeno sliši žvenketanje kozarcev in pribora, in pojema v brenčanju, ki je prisotno kot nekakšno sevanje iz ozadja, ki obarva vse druge zvoke in obda misli. Kakor da si vpet v to, kakor da te varuje in drži ujetega *jokala je nosi s seboj in se hkrati smejala, ko me je pospremila do trajekta, po poti od cerkve na hribu navzdol do priveza, do razdrapane, levo in desno s križnimi privezniki opremljene betonske klančine, ki se je spuščala proti morju, na katerega kobaltno modri, luskasto razgibani površini, so se poigrali večerni odboji svetlobe, širok odsev, ki se je na svojih neravnih robovih razpršil v posamezne svetlobne bliske. Edoardo, ki je stal poleg enega izmed priveznikov, je imel v roki steklenico piva Ceres, ki mi jo je ponudil, in ko sem odklonil, še njej, ki me je objemala okrog pasu, jokala in se nato smejala, kakor da bo sprejela, vendar je odkimala, imela je srednje dolge svetle lase z nekaj temnejšimi prameni, ki so delovali, kakor da bi bili zažgani (barva od sonca ožganih grmov košeničnice na pobočju vulkana).*

Pol ducata drugih potnikov je že čakalo, s prtljago ali brez, med njimi Raffaella, ki je hotela v Neaplju priskrbeti nekaj zase in Giorgia – menda je imela še en pravi recept –, v ozkem turkizno modrem puliju, ki je razkrival njen popek, kadila je, prav tako njena mlajša sestra, ki ji je nekaj na vso moč prigoovarjala, bosa, na gležnje in na pete se ji je lepil droben črn pesek, kakršen je prekrival plažo in večino poti po otoku – kakor da bi stopil v prazno, ponoči, po neosvetljeni potki, ki se je zdela brezdanja, in če si gledal navzdol, kje se bo nadaljevala, si obotavljivo položil nogo na tla, dokler pod stopali nisi ponovno začutil topline tal in ničesar drugega, nikoli ni nihče stopil na katerega od majhnih škorpionov, ki so bili tam, njihova hitinjača na svetlobi umazano glineno zelena (niso bili zares nevarni, to pomeni, da niso bili smrtno nevarni kakor afriški), tudi čez dan jih je bilo mogoče le redko

videti (kakor da bi zašli v vidni svet), nekoč na Giorgiovi terasi, zmečkal ga je z loncem, ga preklel – silovito, kakor da bi mlajša starejši zbujala slabo vest, medtem ko je Raffaella z ogorkom pokajene cigarete prižgala novo in ogorek vrgla v morje.

Breja psica s štenastim črnim kožuhom, ki jo je Edoardo duhovito krstil Pelé, je prihajala počez po pomolu, povohala kovček, velik zavezan paket, na katerem je ves izčrpan sedel tršat starejši moški (roke je imel uprte ob kolena, kakor da je breme sam prinesel v pristanišče), se nato pred vodo obrnila, pred valovi, ki so mirno pljuskali prek poševnega betona, ni se odzvala ne na Edoardove ne na Chiarine klice, kakor da bi že vse pozabila, s svojim pasjim spominom, kakor da bi že zdaj natančno vedela, kdo ji v prihodnjih tednih ne bo več koristil, ker se bo odpeljal proč. Cretina, je rekel Edoardo, in zamahnil z nogo, nakar se je Pelé umaknila, skočila vstran in pobegnila proti vasi. Prasec, je rekla Chiara, tudi jaz bi pobegnila od tebe, kar pobegni, je rekel Edoardo, briga me. Obrnila se je k meni (le kaj naj bi rekel?) in me objela. Sestri sta vpili druga na drugo, mlajša je pred prsmi držala desno reko z dotikajočima se palcem in kazalcem, dokler ni Raffaella, ki je predrzno počasi odkimala, zaprla oči in se obrnila proč. Always the same, je zašepetala Chiara, it's boring, privihala je nos, they should stop this forever.

Ob izteku ozke asfaltirane ceste, ki je med hišami vodila po bregu navzgor, sta se pojavili dve postavi, ki sta mi druga za drugo pomahali, Irene in Elena, približevali sta se vzdolž visokega trstičja, ki je raslo na nasipu priveza. Niti enega samega pogleda nista naklonili vodji karabinjerjev, capo di carabinieri (pod pazduho je imel debelo usnjeno mapo, v katero si je kdove, kaj, zapisoval) in njegovim asistentom, ki so bili danes v civilu (odlična maska) in so ju že ves čas nezaupljivo opazovali (kakor da bi ženski skrivali tihotapsko blago ali pa ga bosta pravkar prevzeli),

kakor vedno so bili razvrščeni ob robu pomola, da bi si natančno ogledali potnike, ki so poleti dvakrat tedensko prihajali s trajektom, nekatere so takoj poslali spet nazaj. Nekoč so me pozvali v svojo vojašnico, me pustili čakati na leseni klopi v neopremljenem prostoru, dokler niso preverili moje prijave stalnega prebivališča, na steni pisarne je bil poster nogometnega kluba SSC Neapel v prvem letu prvenstva z Maradono: campione. Od česa da živim, je vprašal capo, približno petinštiridesetletni moški, čigar lica, čeprav gladko obrita, so bila modrikasto črno osenčena, ali delam, in kdo mi za to plačuje. Zdaj ne, sem rekel, bom pa kmalu, tako rekoč jutri, lahko bi prebarval kakšno hišo, poleg tega obstaja še možnost, da v katerem izmed (treh) hotelov goste učim deskanja na vodi, na uro. Kje da sem se tega naučil? V Nemčiji in v Grčiji. Nasmehnil se je, kakor da bi hotel reči, da z mojimi odgovori sicer ni zadovoljen, da pa zaenkrat ne bo ukrepal, kakor tudi vse drugo pušča odprto, imeli da me bodo na očeh (vsakogar imajo na očeh), nato me je odpustil z gibom glave, ki je spremljal gesto, s katero mi je pomignil proti vratom, lahko greste, no, pojdite že prepovedano je ležati na travi, reče glas varnostnika v parku (ali kaj takšnega sploh obstaja?), saj je vendar ograja, v višini kolen je okrog travnate površine napeljan plastičen trak, dobro viden in le namerno ga lahko prestopiš, če prihajaš s prodnate poti, in zakaj da sem to naredil? Danes zvečer bo travnik na voljo vsem,

na njem bo namreč open-air-kino, zastonj, oder s platnom stoji na ožji strani parka, nasproti knjižnice, na sklopu zvočnikov je na visokem visličastem stojalu pritrjenih šest podolgovatih plastičnih segmentov, ki jih je mogoče obračati, da tvorijo strnjeno belo površino, ali kakor pravkar, neke vrste jadra, prekinjeno vrsto, vsak del platna obrnjen drugam, kakor da bi veter pihal iz najrazličnejših smeri. Ob tem pa se ne gane

niti sapica *lahen piš me je žgečkal po obrazu* že od junija, če smo natančni, kakor da bi se čez mesto poveznil zvon, iz katerega vročina ne more pobegniti, tog in brezobziren, kar zadeva počutje prebivalcev (stare fotografije Helen Levitt, na katerih otroci norijo naokrog pod curkom odvitih hidrantov).

Čeprav je platno visoko najmanj sedem ali osem metrov – če merimo iz daljave v primerjavi s telesno višino mimooidočega –, se zdi majhno, če ne celo drobceno pred ozadjem hiš, del človekovega sveta sredi sveta stvari, nekega drugega, mogočnejšega reda, katerega dimenzije so tako osupljive kot razsežnosti bizarne naravne tvorbe, s svojimi izbočenimi in vbočenimi, strmo v nebo vzpenjajočimi se robovi, med katerimi se razpirajo ogromni, povsem zasenčeni obrisi, z nadgradnjami v višavah, ki tvorijo stopnice kot pri babilonski zikuratih, štirikotne oblike, ki se dvigajo druga nad drugo, klade, ki zarezujejo v nebo; kakor da pri gradnji ne bi znali končati ali ne bi hoteli, kakor da ne bi bilo gornje meje, nadstropja, pri katerem bi se končno končalo, če že material in enačbe računalniško preračunane statike ne predpisujejo ničesar določenega.

Park – tudi brez platna – nekoliko spominja na nenavadno gledališče, s tisočnimi ložami, ki so okna stavb na levi in desni, s prazno zelenico kot mnogo preglobokim parterjem, in knjižnico kot vedno enako kuliso, katere hrbtna stran je stebrišče, nad katerim se bočijo zastekljene okrogle kupole (dvorane s knjigami v ozadju), kakor pri kakšni renesančni palači. Ki je bila že sama kopija *sapa, ki je popoldne vedno znova zavela, je poskrbela za nekolikšno ohladitev, veter, ki se je nad stožcem vulkana spustil in spet zapihal navzdol proti morju, kar je morda čez dan naplavilo vodni tok bližje plaži, nekaj meduz ali gnezd morske trave, včasih umazanije antičnih vzorov na primer*

plastične vrečke, ki so jih na morju vrgli čez ladijski krov (neumnost, je rekel Bartolomeo, ves ta drek prihaja s Sicilije ali iz Neaplja). Irene je poljubila Edoarda na lici, nato je naredila požirek iz njegove steklenice piva Ceres, po njej še Elena, s cigareto med prstnimi konicami, tako spredaj, da se je zdelo, da ji bo v naslednjem trenutku zdrsnila na tla (svojo majhno hčerko je verjetno pustila v bratovem varstvu). Ko sta stali pred nama v Vicenza Teatro Olimpico me je Elena žalostno pogledala, kakor da ne bi mogla pozabiti – to je njena stvar, sem si mislil, ta žalostni pogled –, medtem ko je Irene s značilno velikopotezno gesto prižela Chiaro in mene k prsim. Dišala je po Piz Buinu, sladkobno po kokosu, vonj, pri katerem sprva ne veš, ali gre za kaj užitnega, ko se nekdo namaže s tem, skrbno, po vseh delih telesa, kakor da bi šlo za zmajevno kri, ki te naredi neranljivega. Elena mi je podala roko, levico, tako da je bila na pol obrnjena proč, oklevala je, v dolgi rdeči majici s kratkimi rokami, ki jo je spela z lakiranim pasom. Salvatrice, Raffaolina mlajša sestra, je na ves glas preklinjala, ko je šla mimo nas in z oblastnim gibom roke odbila Irenin poskus, da bi jo zadržala, kakor tudi one druge danes ni bilo mogoče več prepričati s tolažbo ali argumenti.

Dolgo ga nismo slišali, videli pa le kot negiben temen madež na obzorju, vendar se je trajekt medtem približal (kakor da bi v vodi naredil velik skok), začel z manevrom privezovanja, in se obrnil, da je lahko spustil klančino na pomol. Bočni ladijski vijaki so vrtinčili vodno peno, mehurčkast, grgrajoč zvok, ki so se mu pridružili šumi dizelskih motorjev, ki so ob vsaki spremembi smeri sunkovito zarohneli. Za trenutek je ladjo zaneslo bočno proti bregu, pod kotom, ki je bil zmeraj bolj top in se je nato prevesil v drugo smer, kakor da ne bi imel kapitana, dokler se niso motorji znova zagnali pod taktirko mornarja na ograji, ki je dajal znamenja ljudem v kabini s krmilom. Vrvi, ki so jih vrgli s palube,

sta moška v delavskih oblekah, ki sta bila, začuda, oba plešasta, s palicami potegnila iz morja, ju ovila okrog priveznika in zategnila, kakor da bi hotela trajekt potegniti na suho – kot pri televizijski stavi. In morda bi jima to celo uspelo, kajti na tej progi je vozila le starejša, manjša ladja, v katere trup se je komajda lahko stisnilo dvajset avtomobilov, Piero della Francesca, ki je imela le malo kabin in samo en prostor za potnike z rjavimi kavči in fotelji iz umetnega usnja, kjer je počivala večina (srečni tisti, ki so se lahko raztegnili na kavču), proge rje pod odprtino za sidro na steni premca, moder napis na sicer belo pobarvanem trupu: siremar.

Zgradil Palladio zdaj še malo nazaj leksikalno znanje, ki ga nekoristno vlačimo s seboj razburkana voda je udarjala ob beton, spredaj v navzkrižnih valovih pljuskala čez pomol, medtem ko je naprezanje dizelskih motorjev še zadnjič močno zarohnelo in so kapljice morske pene pršile po zraku. Nato je bilo vsega konec, trajekt se je privezal, zarožljalo je, ko se je spustila loputa (težke verige, ki so se drgnile ob drugo kovino), dokler ni obležala na tleh, v betonsko zmes katerih so bile vdelane školjčne lupine. S tablico v roki je iz ladijskega trupa prvi stopil ladijski kontrolor, čokat možak, globoko prepričan o svoji pomembnosti, ki je na opičje poraščeni roki nosil srebrn obroček, pozdravljal okoli stoječe z rahlim kimanjem, preden je naredil prostor za potnike; prehod prost

Običajno tam ni bilo nobenega traku (za dlan širok, iz rumene plastike, podoben trakovom, s katerimi policija po nesreči, zločinu, zapre cesto), dvakrat ovitega okrog količkov na robovih kvadratne površine, zelenico tudi med delavnikih preplavlja veliko število najrazličnejših ljudi, med njimi na razprostrtih robčkih ali časopisih sedijo večinoma mlajši poslovneži v temno rjavih ali antracitnih oblekah, mame, ki se

igrajo s svojimi otroki, izčrpani turisti, nekaj knjižničarjev, študentov ali znanstvenikov, ki jih poznaš iz čitalnice; ženska s svetlimi kratkimi lasmi, ki je zadnjič zaspala nad knjigami in jo je uslužbenec čitalnice prebudil s trikratnim trkanjem po mizi; gotovo zaradi filma zvečer, da varnostnikom ne bo treba še enkrat pobirati ovitkov sendvičev in zmečkanih pločevink (če sploh), preden se bo množica lahko udobno namestila pred platnom in iz mrežastih vrečk in nahrbtnikov potegnila plastične posodice in napitke.

Nesmiselno bi bilo poklicati Saro, saj danes dela v Meow Mixu, včeraj so jo prosili, če bi lahko prevzela izmeno za točilnim pultom, ker je nekdo zbolel in ga nikakor ni mogoče nadomestiti, tako rekoč *definitely* – kako se prebija iz meseca v mesec, ubijajoča najemnina, vozovnica za podzemsko, občasno taksi, pa kakšna vstopnina, se kar nabira, kosilo pri Veselki za osem dolarjev, kar pomeni ukrajinsko rolado z zeljem s prilogami, polno košaro sladkega in toplo dišečega, čisto rahlo spečenega kruha. Natakariji obvladajo le osnove angleščine, kakor da bi šele pravkar prispeli in bi opravljali pravzaprav kakšen drug, njihovemu videzu bolj ustrezajoč poklic (avtomehanic ali plačani morilec), praviloma je najbolje, če pokažeš na jedi, ki si jih izbral, kar na jedilniku, na blince, polnjene s slanikovim filejem, in zraven še majhno skledo paradižnikove solate, voda z ledom je zastoj: *that's all; ju arr wellkomm.*

Neudobni so ti stoli, katerih naslonjala sestavljata le dve deski zgoraj na zložljivem ogrodju, spodaj pa praznina, v katero zdrseš, če ne sediš kolikor toliko pokonci, kakor da želijo subtilno preprečiti, da bi ostal dlje časa, temveč le toliko, kolikor traja, da poješ sendvič in si malo odpočiješ (še pred leti so se tukaj srečevali zadrogiranci in je bilo celo podnevi

nevarno stopiti v park, ena izmed mestnih con smrti kakor Tompkins Square, kjer si umrl, ne da bi to sploh kdo opazil, v grmovju okrvavljene injekcije, povoji iz gaze, oblačila, čevlji, izžeta premražena telesa, ki se vlečejo po peščenih potkah, sence, ki se srečujejo v nočnem siju osvetljenih oken okoliških nebotičnikov, nevidne oči, ki te opazujejo, komajda občutni vbodi v veno), pri čemer se moraš vedno znova vzravhati, ker ti rob spodnje prečke pritiska na križ. Čeprav skoraj negibno vztrajaš, se ti na koži ustvari lepljiva plast potu in dovolj naporno je že samo sedenje v vročem zraku, ki težko pritiska na ljudi in stvari, na nebu tančice sopare, ki iz neba filtrirajo izprano modrino, tanko nanesejo barvo, ki se zdi zbledela, in ki v bližini žgočega sonca izgubi svoj ton in postane boleče zaslepljujoča, belkasto-rumena površina. Od daleč se sliši slabotno zavijanje policijske sirene, kakor da se ne bi moglo spoprijeti z atmosfero in bi zastajalo v mediju, ki se je nenadoma zgostil (ali gre še vedno za zgodbo s podrtim ogrodjem ali tovornim dvigalom?).

Počasi drsiš v praznino, se mehanično vzravnaš, ponovno prekrižaš noge, pomeriš proti smetnjaku, obloženem z modro vrečko za smeti, v katerega – lahen zamah z desnico – vržeš zmečkano vrečko iz rjavega povoščenelega papirja in izpraznjeno pločevinko kokakole *jokala je* nekoliko omotično *in se hkrati smejala* predolgo že v zadušljivi sopari, nemočen, čas bi že bil *ostanek najinega skupnega časa se neizprosno taja* da se vrneš na delo. Prostori knjižnice so klimatizirani, čeprav njihove stene, preobložene z okrasjem v slogu poznega devetnajstega stoletja (kopija kopije) verjetno kljubujejo vsakemu vremenu, ne moreš si predstavljati, da bi bilo v dvoranah in arhivih kdaj prehladno ali prevroče, ko na Štirideseti ulici zaviješ okrog vogala in greš mimo dveh levov, ki počivata na oglatih podstavkih, po